

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2012

aruandeaasta lõpp: 31.12.2012

nimi: Noorteliit Tugiõpilaste Oma Ring Eestis

registrikood: 80131288

tänavanimi ja maja number: Tõnismägi 3

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 10119

telefon: +372 53442482

e-posti aadress: tore@tore.ee

veebilehe aadress: www.tore.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	16
Bilanss	16
Tulemiaruanne	17
Rahavoogude aruanne	18
Netovara muutuste aruanne	19
Raamatupidamise aastaaruande lisad	20
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	20
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	20
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	21
Lisa 4 Võlad ja ettemaksed	21
Lisa 5 Annetused ja toetused	21
Lisa 6 Tööjõukulud	22
Lisa 7 Seotud osapooled	22

Tegevusaruanne

SISUKORD

SISSEJUHATUS

1.1. ÜLDKULUDEGA SEOTUD TEGEVUSED

1.2. TEGEVUSKULUDEGA SEOTUD TEGEVUSED

1.2.1. Koolitused

1.2.2. Üritused ja projektid

1.2.3. Organisatsiooni juhtimine

2. ÜHINGU TEGEVUSE ARENDAMINE VASTAVALT NOORSOOTÖÖ JA NOORTEPOLIITIKA RIIKLIKELE EESMÄRKIDELE NING NOORTEÜHINGU AASTATOETUSE TAOTLEMISE 2012. AASTA PRIORITEETIDELE

3. ÜHINGU JÄTKUSUUTLIKKUSE JA STABIILSE ARENGU TAGAMINE

4. ÜHINGU PÕHIKIRJALISTE EESMÄRKIDE SAAVUTAMINE

4.1. Tugiõpilasliikumise põhimõtete tutvustamine ja teadvustamine Eesti avalikkusele. (põhikirja punkt 2.1.1.)

4.2. Tugiõpilasliikumise arendamine ja toetamine kõigis Eesti koolides (põhikirja punkt 2.1.2.)

4.3. Tugiõpilaste, nende juhendajate ja koolitajate koolituste korraldamine. (põhikirja punkt 2.1.3.)

4.4. Teematiliste ürituste ja aktsioonide korraldamine tugiõpilasliikumise toetamiseks ja propageerimiseks Eesti Vabariigis. (põhikirja punkt 2.1.4.)

SISSEJUHATUS

MTÜ Noorteühingu Tugiõpilaste Oma Ring Eestis (NÜ TORE) **tegevusaruanne** on kirjeldav (ettekandev, seletav) dokument Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt ühingu üleantud riigieelarvelise eraldise kasutamise kohta 2012. aasta lõikes. Tegevusaruanne esitab ka laiemalt ühingu eesmärkide ja tegevuste täitmise 2012. aasta tegevuskava raames.

MTÜ NÜ TORE 2012.a. tegevusaruanne koosneb neljast peatükist:

1. Aastatoetuse taotluses püstitatud eesmärkide ja kirjeldatud tegevuste elluviimine;
2. Ühingu tegevuse arendamine vastavalt noorsootöö ja noortepoliitika riiklikele eesmärkidele ning noorteühingu aastatoetuse taotlemise 2012.a aasta prioriteetidele;
3. Ühingu jätkusuutlikkuse ja stabiilse arengu tagamine;
4. Ühingu põhikirjaste eesmärkide saavutamine;

MTÜ NÜ TORE 2012.a. seletuskiri on tihedalt seotud MTÜ NÜ TORE arengukavaga 2010 – 2015 ning MTÜ NÜ TORE 2012.a. tegevuskava ja eelarvega.

MTÜ NOORTEÜHINGU TUGIÕPILASTE OMA RING EESTIS

1. AASTATOETUSE TAOTLUSES PÜSTITATUD EESMÄRKIDE JA KIRJELDATUD TEGEVUSTE ELLUVIIMINE

Tegevuskava punktid 1 ja 2:

nr	Tegevus	Summa	Tingimus(ed); tähtaeg	Täitmine
1.	Üldkulud: 1. personalikulud; 2. majandamiskulud; 3. administreerimiskulud; 4. esinduskulud; 5. info- ja kommunikatsioonikulud	24 329	Jaanuar - detsember 2012	Tegevuskava on ellu viidud vastavalt tähtaegadele

2.	Tegevuskulud: 1. koolitused; 2. üritused; 3. projektid; 4. organisatsiooni juhtimine (üldkoosoleku korraldamine)	14 500	Jaanuar - detsember 2012	Tegevuskava on ellu viidud vastavalt tähtaegadele
----	---	---------------	--------------------------	---

1.1. ÜLDKULUDEGA SEOTUD TEGEVUSED

1. Personalikulud

Kirjeldus: töötab täiskohaga tegevjuht. Alates märtsist kuni detsembrini kasutasime ühingu igapäevatöö elluviimiseks ka igakuist assisteerimisteenust.

On toimunud MTÜ NÜ TORE juhtimine, igapäevase töö korraldamine, liikmetega suhtlemine, MTÜ NÜ TORE 2012.a. tegevuskava elluviimine, lisarahastuste taotlemine jne.

1. Majandamiskulud

Kirjeldus: MTÜ NÜ TORE-l oli 2012 a. veebruari lõpuni büroo-, koosoleku- ja laokuruudid aadressil Tõnismägi 3 (65,9 m²).

Alates 1. märtsist 2012.a. toimub noorteühingu TORE igapäevatöö nn kodukontoris. Juhatuse istungid ja väiksemad koosolekud (partnerite vastuvõtt, projektmeeskondade töörühmad jne.) toimuvad erinevate kokkulepete alusel partnerite ruumides (näiteks koolides) ja vajadusel tuleb ruumide eest tasuda ühekordset rendihinda.

Aadressil Endla 4 (6 korrusel) rendime Lastekaitse Liidult laoruumi riulit, kus asuvad ühingu arhiivi dokumentatsioon, metoodilised materjalid, tugiõpilastegevusega seotud kirjandus, õppevahendid jne;

1. Administreerimiskulud

Kirjeldus: on tagatud ühingu igapäevatööks vajaminevad sidevahendid (telefon, internet, postiteenused), bürootarbed, tehnika (arvuti, printer jne) ning transport. MTÜ NÜ TORE raamatupidamistöö on korraldatud lähtuvalt raamatupidamise heast tavast, kehtivast seadusandlusest.

MTÜ NÜ TORE kodulehekül <http://www.tore.ee> on ühtaegu:

- noortepärane: köitvad kujundused, pildid, seotus FB-ga jne;
- juhendajasõbralik: informatiivne, süsteemne, metoodikale viitav jne;
- igapäevase tööriistana toimiv: liikmete jaoks alati kättesaadav ja aktuaalse infoga, ühingu sündmustele registreerimine käib kodulehe kaudu, liikmed kasutavad võimalust oma tegevusi kodulehe kaudu kajastada, aktiivselt toimib küsimuste ja tagasiside vorm, mis on ühendatud ühingu e-postkastiga tore@tore.ee jne.

Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember puudus vajadus teha märkimisväärsed (kulused nõudvaid) kodulehe disaini või mootori arendustöid.

1. Esinduskulud

Kirjeldus: tegevjuht ja juhatuse liikmed on esindanud ühingut erinevates Eesti paikades toimuvatel piirkondlikel või üleriigilistel koolikeskkonda ja noortevaldkonda puudutavatel seminaridel, konverentsidel, messidel, infopäevadel jne.

2012. aastal toimus ka kaks rahvusvahelist tugiõpilastegevuse esindamist: koolirahu programmi raames ja visiit Soome tugiõpilastegevuse 40.-aastapäeva ava-seminarile.

1. Info- ja kommunikatsioonikulud

Kirjeldus: on välja antud TORE-sümboolikga meeneid (TOREdate unenägude padi, TORE võtmehoidja), mis on tunnustuseks vabatahtlikele või aktiivsetele liikmetele või kingituseks koostööpartneritele. On valminud TORE põhimõtteid edasiandev ja tugiõpilastele omaseid väärtusi esitav lauamäng „Teekond maailma TOREdamasse kooli“, mida oleme samuti jaganud tänutäheks, tunnustuseks, kingituseks ja TORE tutvustamiseks.

1.2. TEGEVUSKULUDEGA SEOTUD TEGEVUSED 1.2.1. Koolitused Kirjeldus: on toimunud 2 üheksapäevast TORE põhikoolitust (kokku 18 koolituspäeva, 4 koolitajat, 50 osalejat), 1 kahepäevane TORE juhendajate sügiskool (3 koolitajat, 17 osalejat), 1 kahepäevane grupisupervisioon (8 osalejat, 1 superviisor), 1 kolmepäevane grupisupervisioon (11 osalejat, 1 superviisor), TORE koolituste kõige olulisema metoodilise materjali uuendamine („TORE juhendaja käsiraamat“ 150 tk), koolitajate koolituse ettevalmistamine (ei vajanud kuluseid koolituste realt).

TEGEVUSTE TÄPSEM KIRJELDUS**TORE JUHENDAJATE JA TUGIÕPILASTE PÕHIKOOLITUSTE LÄBIVIIMINE****1. 2012.aastal läbisid TORE põhikoolituse täismahus (9 päeva) kaks koolitusgruppi:**Esimene koolitusgrupp**Koolid:**[Adavere Põhikooli](#) meeskond, juhendaja Ede Paju[Lustivere Põhikooli](#) meeskond, juhendaja Mariliis Kolk[Imavere Põhikooli](#) meeskond, juhendaja Tiina Lohur[Imavere Noortekeskuse](#) meeskond, juhendaja Eveli Maksim[Tartu Descartes'i Lütseumi](#) meeskond, juhendaja Külli Hindrikson**Koolitajad:** Endla Lõkova ja Epp Priimägi**Koolitusetappide ajad:**

I etapp: 12.-14.03.2012

II etapp: 23.-25.05.2012

III etapp: 18.-20.10.2012

Koolituse läbiviimise koht: Pilistvere Koguduse Kirikla, Viljandimaa**Koolituse lisarahastus:** koolituse elluviimiseks on taotletud lisarahastust Hasartmängumaksu Nõukogult.Teine koolitusgrupp (HEV-koolidele)**Koolid:**[Kiigemetsa Kool](#) (Jõgevamaa)[Kosejõe Kool](#) (Harjumaa)[Tartu Kroonuaia Kool](#) (Tartu)[Urvaste Kool](#) (Võrumaa)[Valga Jaanikese Kool](#) (Valgamaa)**Lahmuse kool** (Viljandimaalt)- juhendaja töölt lahkumise läbiti vaid I etapp**Koolitajad:** Endla Lõkova ja Epp Priimägi**Koolitusetappide ajad:**

I etapp: 2.-4.05.2012

II etapp: 11.-13.09.2012

III etapp: 6.-8.11.2012

Koolituse läbiviimise koht: Kosejõe kool, Harjumaa**Koolituse lisarahastus:** koolituse elluviimiseks on taotletud lisarahastust Hasartmängumaksu Nõukogult.**1. Paralleelselt põhikoolitustega toimus TORE põhikoolituse formaadi muutmise protsess.****TORE JUHENDAJATE SÜGISKOOL****12.-13. oktoobril toimus TORE juhendajate iga-aastane [sügiskool, mis seekord kandis nime "TASAKAAL"](#) ja toimus Pilistveres. Sügiskoolis osales kokku 17 inimest, esindatud oli 13 erinevat kooli üle Eesti ja 1 noortekeskus.**

Koostöös Tervise Arengu Instituudi ja Eesti Seksuaaltervise Liidu koolitajatega viisime kahe päeva jooksul tugiõpilaste juhendajatele läbi noortega töötavatele spetsialistidele mõeldud koolituse „Räägime noortega tervisest“, mis põhineb materjalidel: [Räägime tervisest! Juhendmaterjal noorsootöötajatele](#). Tagasiside põhjal oli osalejate rahuolu kõrge.

Koolitajad ja läbitud teemad:

12.10.2012	TERVISEDENDUS
KOOLITAJA:	Tiia Pertel, Tervise Arengu Instituut, tervise edendamise osakonna juhataja
TEEMAD:	- Juhendmaterjali „Räägime noortega tervisest“ ülesehituse tutvustus, materjali kasutamine. - Tervisedendus töös noortega. - Tervisliku toitumise alused: toidupüramiid. - Kehaline aktiivsus ja selle mõju tervisele. - Vigastustega seotud mõisted ja vigastuste põhjused. Ennetusstrateegiad. - Vaimset tervist mõjutavad tegurid ja vaimse tervise hoidmine. - Ülevaade uimastite tarvitamise põhjustest. Ennetuse üldprintsiipidest. - Aktiivtegevused päeva teemadel.

13.10.2012	<u>SEKSUAALKASVATUS</u>
KOOLITAJAD:	Kaie Toomet ja Triin Raudsepp Eesti Seksuaaltervise Liidust
TEEMAD:	- Sissejuhatus: Seksuaalne areng, seksuaalsus erinevates perioodides, seksuaalse identiteedi kujunemine. - Seksuaalse arengu hilismõjud ja nende arvestamine seksuaalkasvatuse läbiviimisel. - Seksuaalkasvatuse eesmärgid ja põhimõtted. - Tundlike teemade käsitlemine ja seksuaalharidusliku vestlusringi kavandamine erinevatele vanusegruppidele. - Aktiivtegevused päeva teemadel.

SUPERVISIOON

On toimunud **kaks grupisupervisiooni** aastas (TORE juhendajatele, koolitajatele, tegevjuhile ja juhatus liikmetele). Teemad: isikliku-ja tööalase võimekuse jõustamine, juhtumite analüüs.

- Kahepäevane supervisiooni Põlvamaal:**

Aeg ja koht: 30.-31. märtsil Põdra Majas (Põlvamaal)

Osalejate arv grupis: 8 inimest.

Superviisor: Ester Väljaots.

- Kolmepäevane supervisioon Saaremaal:**

Aeg ja koht: 16.-18. Novembril Leisi Keskkoolis (Saaremaal)

Osalejate arv grupis: 11 inimest.

Superviisor: Ester Väljaots.

TORE supervisioon on oluline TORE-juhendajate personaalset ja professionaalset arengut toetav protsess ja see jätkub ka edaspidi – aastasse 2013.a. on planeeritud samuti kaks etappi.

TORE KOOLITAJATE KOOLITUS

Finantsilistel kaalutlustel ei olnud võimalik koolitajate koolitust veel käivitada, kuid 2012. aasta raames toimus koolitajate koolituse põhjalik ettevalmistamine ja planeerimine ning selle elluviimiseks (2013) lisarahastustaotluse ettevalmistamine. Antud protsess on tihedalt seotud TORE põhikoolituse formaadi uuendamisega ning uue „TORE juhendaja käsiraamatu“ väljaandmisega.

Koolitajate koolituse vajadus ning taust: nõudlus TORE põhikoolituste järgi on suurem, kui hetkel tegutsevate aktiivsete koolitajate arv koolitusi ellu viia võimaldab. TORE tugiõpilassüsteemi põhi(stardi)koolituste elluviimiseks vajame rohkem koolitajaid (viimati toimus TORE koolitajate koolitus 10 aastat tagasi). TORE koolitajad on vahetanud omavahelist infot ja rääkinud erinevatest kogemustest ning selle info põhjal **muutsime TORE põhikoolituse formaati, mida piloodime 2013. aastal juba koos uute koolitajatega ning andsime välja täiendatud metoodilise materjali „TORE juhendaja käsiraamatu“.**

TORE KOOLITUSE METOODILISE MATERJALI UUENDAMINE –„TORE JUHENDAJA KÄSIRAAMATU“ TÄIENDAMINE JA TRÜKK

Vajadus ning taust: koolides toimuva TORE ringi üks väljund on pidevalt uute tugiõpilaste juurde koolitamine, milleks TORE juhendajad kasutavad metoodilise materjalina „TORE juhendaja käsiraamatu“. 2004. aastal välja antud käsiraamat on praeguseks toimunud koolituste käigus juhendajatele välja jagatud.

MTÜ TORE organisatsiooni põhikirja, arengukava ning tegevuskava põhiselt toimuvad igal aastal TORE põhikoolitused, mida läbivad ka tulevikus mitmed TORE juhendajad, kes hakkavad erinevates koolides tugiõpilastegevust vedama. Tugiõpilastegevus koolis suureneb läbi TORE juhendajate poolt elluviidavate **laienduskoolituste**, mis samuti põhinevad „TORE juhendaja käsiraamatu“. Seega, vajadus uuendatud käsiraamatu järele oli suur.

TORE juhendaja käsiraamatu uuendamise ja trüki tegevusgraafik:Märts - aprill 2012

Tegevus: Täiendava lisarahastuse leidmine.

Tulemus: Käsiraamatu uuendamise ja trüki elluviimiseks on taotletud lisarahastust Hasartmängumaksu Nõukogult.

Juuni – juuli 2012

Tegevus: Ankeetküsitluse koostamine- juhendajate tagasiside koondamiseks. Küsitluse edastaminesihtgruppide.

Tulemus: Juhendaja käsiraamatu uuendamise ankeetküsitlusele vastas ning uuendamise kohta tegi ettepanekuid kokku 25 juhendajat üle Eesti. Arvamust avaldasid ka TORE koolitajad ja juhatus liikmed. Ettepanekuid oli nii käsiraamatu välimuse ja kasutusmugavuse kui ka teemade ning sisu osas.

August - september 2012

Tegevus: Ankeetküsitluse analüüs, parandus- ja täiendustepanekute sõnastamine

Tulemus: Käsiraamatu tagasisideküsitluste analüüsi ja nende põhjal tehtavate uuenduste sisseviimist teostasid eelmise TORE juhendaja käsiraamatu koostaja Endla Lõkova ja TORE koolitaja ning juhataste liige Epp Priimägi.

September - oktoober 2012

Tegevus: Juhendaja käsiraamatu uuendamine ja paranduste sisse viimine

Tulemus: Uus käsiraamat on täiendatud:

1. mahu ja teemade osas:

- **Maht:** 30 akadeemilist tundi. Osa varem kavas olnud teemasid on nüüd täiendatud ning rohkem lahti kirjutatud, mitmel pool on juhendaja jaoks lisatud täiendavaid küsimusi, mis aitaks noortega teemasid käsitleda. Oleme lähtunud tõsisasjast, et ei saa eeldada, et kõik juhendajad oleks läbinud psühholoogi- või sotsiaalpedagoogiõpet. Seetõttu on mitmete teemade käsitlemiseks juhendaja jaoks välja toodud lühidalt olulised teoreetilised lõigud.
- **Sisu:** laienduskoolitusel on 15 teemat ja iga tunni maht on 2 akadeemilist tundi. Mitmeid teemasid on rohkem avatud või laiendatud ja täiendatud (N: emotsioonid, väärtused, kontakti loomine küsimuste abil, viha käsitlemine jne), lisatud on uusi grupitöid ja mänge.
- **Lisateemad:** laienduskoolituse programm sisaldab ka lisatunde: 5 teemat, maht 10 akadeemilist tundi. Uued teemad on: positiivne mõtlemine ja ütlemine, hoiakud, kiusamine (ka kiusamine internetis ja koolirahu teemad), stress ning sellega toimetulek, kuidas TORE tegevus toetab põhikooli noorte üldpädevuste kujunemist.

1. kasutusmugavuse osas:

- **Kõide:** uus raamat on spiraalkõites (et seda oleks mugav laual õige koha pealt lahti hoida).
- **Peatükid:** iga teema on eraldatud vahelehega, mis on tugevam, eralduslõikega (kergesti haaratav) ja värviline.

1. kasutatud kirjanduse osas:

- **Loetelu ja viited:** lisaks sellele, et kasutatud kirjandus on täienenud ning kaasaegsem, viitame ka materjalidele, mida otseselt ei kasutanud, kuid mis toetavad raamatu sisu. Planeerime täiendada ka TORE kodulehte juhendajatele mõeldud teemadepagasiga, mis kõik toetavad käsiraamatu kasutamist ning selles sisalduvate teemade käsitlemist noortega.

November 2012

Tegevus: Juhendaja käsiraamatu trükk

Tulemus: Raamatut illustreeris kunstnik Marko Pikkat ja kujundamise ning trükkimise soodsaimat lahendust pakkus Ellington Trükiagentuur OÜ.

Detsember 2012

Tegevus: Edasise tegevuse planeerimine

Tulemus:

- Käsiraamatu ülesehituse meetodilist tausta, teemasid ja kasutamist käsitletakse 2013. aastal algaval **TORE koolitajate koolitusel**.
- Käsiraamatu järgi käivitatakse kaks **uuendatud formaadiga TORE põhikoolitust** kahele erinevale koolide grupile (ühes grupis 5-7 kooli).
- 2013. aasta märtsis on plaanis läbi viia **käsiraamatu koolitus juba tegutsevatele juhendajatele**. Käsiraamatu koolitusel töötatakse üheskoos läbi tehtud täiendused ja uuendused, mis on käsiraamatusse sisse viidud. Tehakse läbi käsiraamatu täiendamisel sisse viidud rollimänge ja harjutusi, et juhendajate edaspidise ringitöö analüüside juhtimine oleks võimalikult kogemustepõhine.

1.2.2. Üritused ja projektid

Kirjeldus: on toimunud kuues kolmepäevane TORE suvekool tugiõpilastele ja juhendajatele (3 päeva, 150 osalejat sh. 8 soomlast, 6 grupijuhti, 10 koolitajat, 10 vabatahtlikku jne). Oleme osalenud Koolirahu Programmis.

1. TEGEVUSTE TÄPSEM KIRJELDUS

TORE SUVEKOOL „ANNAN ENDAST PARIMA“

Sisu: Suvekooli korraldajate eesmärk on toetada Eesti koolides juba tegutsevate tugiõpilaste ja juhendajate **TEGUTSEMISBAASI**. TORE suvekooli tegevuste läbimine kujundab osajate **suhtlemis-, koostöö- ja toimetulekuoskusi nii, et igaüks võiks leida TOREduse iseendas** ja seeläbi kooli keskkonnas jätkuvalt efektiivset tugiõpilastegevust ellu viia – ANDA ENDAST PARIM! [2012. aastal toimunud TORE suvekool](#) oli juba kuues taoline.

TORE suvekooli elluviimise tegevusgraafik:

Veebruar-märts 2012

Tegevus: Täiendava lisarahastuse leidmine.

Tulemus: TORE suvekooli „ANNAN ENDAST PARIMA!“ elluviimiseks on taotletud lisarahastust Hasartmängumaksu Nõukogult.

Mai - august 2012

Tegevus: Tore suvekooli ettevalmistamine ja töö vabatahtlike grupiga

- Aja- ja tegevuskava koostamine;
- Koolitajate, grupijuhtide, superviisoritega kokkulepete sõlmimine;
- Koolitusmaterjalide komplekteerimine;
- Majutuse ja toitlustuse planeerimine (kokkulepped)
- Osalejate teavitamine, registreerimine, infovahetus (kodulehel, kirjavahtuses jne)

Tulemus: On valminud suvekooli päevakava, toimub registreerumine ja kodulehe pidev täiendamine suvekooli infoga. Broneeritud on majutus ja toitlustus. On loodud kontakt Soome tugiõpilaste grupiga, kes osalema tulevad.

TORE suvekooli korraldustööks on sõlmitud kokkulepped:

- **TORE vabatahtlike noorte meeskonnaga** (10 noort vanuses 15.-22. aastat)

Karmen Aasma, Laura-Liisa Lemetsar, Triine-Liis Merbach, Kaido Sinijärv, Algimantas Skipitis, Karina Tiivel, Mihkel Tomson, Keiti Vaht, Robert Vilepaju ja Roland Vilepaju.

- **Grupijuhtidega** (6 inimest)

Eve Ott (Viimsi Keskkooli TORE juhendaja),
Triine-Liis Merbach (TORE vilistlane Paide Gümnaasiumist),
Kristel Päll (TORE juhatuse liige),
Monika Soosaar (TORE assistent),
Epp Priimägi (TORE koolitaja ja juhatuse liige),
Ele Sööl (TORE juhatuse liige).

- **Koolitajatega** (10 inimest)

Reigo Ahven, Sille Eero, Hannes Lents, Krisli Lilium, Kätlin Luht, Kristel Päll, Robert Rool, Rein Saar, Monika Soosaar, Mirjam Tinno.

- **Üllatuskülastajatega** (3 inimest)

Marleen Taremaa, Kaarel Orumägi, Triin Salin

- **Rannaolümpia läbiviijatega** (2 inimest)

Tõnis Saar, Ilmar Koppel

24. -26. august 2012.a.

Tegevus: TORE suvekooli läbiviimine

Tulemus: Kuues üle-eestiline TORE suvekool „Annan endast parima“ tugiõpilastele ja juhendajatele toimus: **24.-26. augustil 2012.a.**

Kloogaranna Noortelaagris, Harjumaal.

Osalejad: 120 noort ja üle paarikümne juhendaja üle Eesti (esindatud oli 28 kooli). Osalejate seas olid sel aastal külas ka **8 tugiõpilast**

Soomest koos oma juhendajaga.

Esimesel päeval läbisid osalejad **tutvumist ja meeskonna ühtsust soodustavaid ja tugevdavaid tegevusi**, mida juhtisid grupijuhid. Traditsiooniline suvekooli avapäeva „**ANNAN ENDAST PARIMA!**“ **teemaõhtu** tõi lavale värvikaid, noortepäraseid ja tempokaid etteasteid noorte endi poolt. Päev lõppes **stiiliõhtuga „KANTRI“**, üllatuserinejaks **laintantsija** Marleen Taremaa.

Teine päev tõi endaga kaasa põnevate koolituste sarja – kõik TOREkate grupid (sh. soomlased) läbisid õhtuks vähemalt kolm erinevat koolitust. Siin on toimunud koolituste valik:

- **ENESEKAITSE EDULUGU!** Osalejad said läbi proovida praktilisi nippe, kuidas leida enesekontroll ja enesetunnetus ning panna see enesekaitseks tööle. Koolitaja: Krisli Lilium, Karatee treener ja TORE juhendaja Tallinna Sikupilli Keskkoolist.
- **RÜTMIDE REISILUGU!** Osalejad proovisid koolitaja juhtimisel erinevate maade rütme ja arutlesid selle üle, kuidas trummimäng liidab inimesi, on suhtlusvahend, aitab eluga hakkama saada, aitab areneda ja on lahendus erinevatele probleemidele. Koolitaja: Reigo Ahven, Lenna bändi trummar.
- **PAKENDI POPP-LUGU!** Üheskoos koolitajatega leiti tänapäeva pakendimaailmas nutikaid lahendusi pakendite taaskasutuseks – leidlikest lelustest poppide disainrõivasteni välja. Koolitajad: Kätlin Luht ja Sille Eero, TORE vilistlased Türit.
- **MEESKONNA LUGU!** Osalejad tegid läbi meeskonnatöö harjutusi, milles oli võimalik eristada erinevaid meeskonnatöö tegureid (eesmärgi saavutamine, suhtlemine, loovus, võrdne vastutus jne). Arutleti üldiselt, mis on meeskond ja meeskonnatöö? Miks peaks meeskonnatööd pidevalt harjutama? Koolitaja: FIE Monika Soosaar.
- **TOREKA TÕSILUGU!** Kohapeal tekkis väike "talkshow", kus kuulati üheskoos, mis on saanud TOREkatest 5-10-15-aastat hiljem. Osalejad said mõelda oma elu olulisematele piltidele ning sellele, mis on elu murrangulistel hetkedel oluline ja millist rolli võiks mängida noorteühingusse TORE kuulumine. Koolitaja: Hannes Lents, TORE koolitaja.
- **MEEDIA MENULUGU!** Osalejad vaatasid meedia mängumaale: kuidas saada eetriaega? Vaadati "saatevigad". Prooviti läbi uudise kajastamine ja reportaazi tegemine ning intervjuu võtmine. Koolitajad: Rein Saar, Vikerraadio spordiudiste toimetaja, Robert Rool, Raadio KUKU uudistetoimetaja-saatejuht-reporter, Kanal 2 saatejuht
- **Juhendajatele toimus terve päev jooksul koolitus "Elu-võlu-valu- ja ilulugu".** Teemad: enesejõustamine, liikumine, praktilisi nippe tööks noortega, kunst. Koolitajad: Kristel Pälli ja Mirjam Tinno.

Õhtu saabudes valmisid taas lavale erinevad etteasted päeval läbitud koolituste teemadel või meetoditel. Eeskavade vahele olid TORE noortest

õhtujuhid valmistanud **ETIKETI–teemalisi vahepalasid**, sest päeva lõpetas pidulik ja vastuvõtulaadne **stiiliõhtu „ROMANTIKA“**.

Suvekooli viimane päev möödus rannas, kus osalejad tegid läbi meeskondliku **RANNAOLÜMPIA**, mille olid ettevalmistanud ja mida juhtisid vabatahtlikud tuletõrjujad Järvamaalt.

TORE suvekoolil lõppes **tänutseremooniaga**.

27. august – 1. oktoober 2012.a.

Tegevus:

- TORE suvekooli kokkuvõtete tegemine ja kajastamine (kodulehel).
- Osalejate, grupijuhide, koolitajate ning teiste suvekooli elluviimise jaoks oluliste inimeste (asutuste, organisatsioonide) tänamine.
- Aruandluse koostamine.

Tulemus:

- TORE kodulehe kaudu on kajastatud suvekooli toimumine ning tegevused ja on tänatud kõiki tegijaid (vabatahtlikud, grupijuhid, koolitajad, üllatusesinejad, rannaolümpia läbiviijad, osalejad, toetajad).
- Tähtaegselt on koostatud ning esitatud projekti aruandlus.
- Esmakordselt on TORE suvekoolist valminud kokkuvõttev video, mis on 25-minutiline ja sisaldab ülevaatlukult suvekooli eredamaid hetki.

KOOLIRAHU PROGRAMM

1. septembril 2012.a. avati kooliaasta [tseremooniaga Sillamäel](#). Kohal olid ka MTÜ NÜ TORE esindajad (tegevjuht ja TOREvandid).

Noorteühing TORE on olnud KP-s selle loomise hetkest ja tegutsedes igapäevaselt koolikeskkonnas asetuvad tugiõpilased ja TORE-juhendajad väga tugevalt koolirahu mõtte aastaringse sisu kandjateks (TORE liikmete loomulikuks südameasjaks on rõhutada erinevate tegevuste raames koolirahu). MTÜ NÜ TORE osaleb aktiivselt **Koolirahu Programmi** (KP) võrgustiku töös, sh. KP arendamises, tseremoonia ettevalmistamises, koolirahu seminaridel ja teistes KP tegevustes.

1.2.3. Organisatsiooni juhtimine Kirjeldus: on toimunud MTÜ NÜ TORE üldkoosolek-konverents (1 päev, 200 osalejat, 13 vabatahtlikku viisid läbi 8 töötuba) ja on korraldatud regulaarne juhatuse töö (9 istungit aastas).

1. TEGEVUSTE TÄPSEM KIRJELDUS

ÜLDKOOSOLEK

MTÜ Noorteühingu TORE [XII üldkoosolek](#) peeti 3. veebruaril 2012.a. Türil. Osales 126 liiget (ja 39 volitusega esindatut) – kokku 165 liiget. Üldkoosoleku käigus kinnitati 2011. aasta tegevus- ja finantsaruanne, võeti vastu 2012. aasta tegevuskava, otsustati aastatoetuse kasutamise eesmärgid 2013. aastaks, arutati ühiselt jooksvaid küsimusi. Päeva teine pool jätkus [TORE KONVERENTSIGA](#), mis ühtlasi tähistas Eesti tugiõpilastegevuse 16.-aastapäeva.

JUHATUSE TÖÖ

MTÜ NÜ TORE JUHATUSE LIIKMED 2010 – 2013:

NIMI	AMET, SEOS TORE-ga
Endla Lõkova	Koolitpsühholoog Valga Gümnaasiumis. TORE koolitaja, TORE juhendaja, MTÜ NÜ TORE juhatuse liige aastast 2004.
Ele Priidik	Raamatukogu juhataja Paide Gümnaasiumis (lapsepuhkusel), TORE juhendaja, MTÜ NÜ TORE juhatuse liige aastast 2007.
Epp Priimägi	Emakeele õpetaja Tallinna 37. Keskkoolis, TORE juhendaja (lapsepuhkusel), MTÜ NÜ TORE juhatuse liige aastast 2010.
Kristel Päll	Tallinna Haabersti Vene Gümnaasiumi algklassiõpetaja, MTÜ NÜ TORE juhatuse liige aastast 2010.
Ülo Vihma	MTÜ NÜ TORE juhatuse esimees aastast 2004, TORE-koolitajate koolitaja, koolitusfirma OÜ Meeskonnakoolitus ja -arendus juhatuse liige, koolitaja-konsultant, <i>coach</i> .

2012. aastal on ühingu juhtimise arendamise ja TORE järjepideva tegevuse planeerimise eesmärgil toimunud üheksa **juhatuse istungit** erinevates paikades: Tallinnas ja Luigel.

1. 18. jaanuaril 2012.a. kl 14.-16.00 Tallinna Kristiine keskus. Päevakorras juhatuse ülesanded ja kodukord. Protokoll nr 1

2. 27. märts 2012.a. kl 12.-14.00 Tallinna Kristiine keskuses . Päevakorras TORE assistendiga tutvumine, aasta alguse tegevuste ülevaade ja edasisaade. Koosolekut ei protokollitud.
3. 9. mai 2012.a. kl 15.30-17.30 Tallinnas F-hoones . Päevakorras TORE süsteemi (mõtdekaardi) ühine ülevaatamine ja strateegiapäeva planeerimine.
4. 23. oktoober 2012.a. kl 11.-16.00 Tallinnas Haabersti Vene Gümnaasiumis Toimus TORE strateegiapäev. Päevakorras TORE strateegilised otsused ja tegevusvaldkondade prioriteedid. Protokoll nr 2.
5. 30. oktoober 2012.a. kl 16.30-18.30 Luigel. Päevakorras uue põhikoolituse formaadi muutmine ja aastatoetus kasutamise eesmärkide seadmine. Protokoll nr 3.
6. 13. november 2012.a. kl 16.-18.00 Luigel. Päevakorras uue põhikoolituse formaadi täiendamine ja formaadi käivitamiseks tehtavate tegevuste seadmine. Protokoll nr 4.
7. 19. november 2012.a. kl 19.30-21.00 Telliskivi Loomelinnakus. Päevakorras H. Lents tutvustab AEF projekti ideed, HMNi suurprojekti ettevalmistamine. Protokoll nr 5.
8. 26. november 2012.a. kl 19.00-21.00 Telliskivi Loomelinnakus. Päevakorras HMNi suurprojekti ettevalmistamine, 2013.a. tegevtoetajate koosseis (otsus). Protokoll nr 6.
9. 29. november 2012.a. kl 18.-21.00. Päevakorras suurprojekti ettevalmistamine: eelarve, sisu, lisad. Protokoll nr 7.

KOKKUVÖTTES:

Tänu riigieelarvelisele eraldisele on õnnestunud tagada MTÜ NÜ TORE võimekus ja sisulise tegevuse jätkumine, mis on osa panusest noorsootöö ning noortepoliitika riiklike eesmärkide saavutamisse.

2. ÜHINGU TEGEVUSE ARENDAMINE VASTAVALT NOORSOOTÖÖ JA NOORTEPOLIITIKA RIIKLIKELE EESMÄRKIDELE NING NOORTEÜHINGU AASTATOETUSE TAOTLEMISE 2012. AASTA PRIORITEETIDELE

MTÜ Noorteühingu TORE tegevus (tugiõpilastegevuse elluviimine) lähtub noorsootöö alustest, põhimõtetest ja noorsootöö korralduse põhimõtetest:

- Tugiõpilastegevust tehakse noorte jaoks ja koos noortega, lähtudes noorte vajadustest, huvidest ja soovidest.
- Tugiõpilastegevus ja tugiõpilaseks olemine põhineb noorte osalusel ja noorte vabal tahtel.
- Tugiõpilastegevus toetab noorte omaalgatust nii koolis, vallas, maakonnas, vabariiklikul kui ka rahvusvahelisel tasemel.
- Tugiõpilastegevus- ja koolitused lähtuvad eetilistest kaalutlustest ning võrdse kohtlemise printsiibist.
- Tugiõpilaste koolitajad ja juhendajad kui noorsootöötajad lähtuvad töös noortega sallivuse ja partnerluse põhimõttest.

MTÜ Noorteühingu TORE tegevus on kooskõlas noortepoliitika riiklike eesmärkidega: noore osalemine tugiõpilastegevuses toetab noore sotsiaalset- ja suhtlemisalasest toimetulekut väljakutsete, valikute ja võimalustega läbi järgmiste kogemuste:

- Osalusvõimalus ja –kogemus;
- Õppimine (mitteformaalne õpe);
- Loovus ja väljendusvõimalus;
- Infot ja nõustamist (koostöö TORE juhendajaga);
- Kuuluvuskogemust ühiskondlikus elus (noorteühingusse kuulumine);
- Turvalisust ja heaolu;
- Probleemide ennetust ja tuge nende toimetulekul.

MTÜ Noorteühingu TORE tegevus on kooskõlas noorteühingu aastatoetuse taotlemise 2012.a aasta prioriteetidega: sotsiaalse tõrjutuse riskis olevate noorte tõrjutuse ennetamine kättesaadava, mitmekesise ja kvaliteetse noorsootöö toel.

Noore osalemine tugiõpilastegevuses toetab erinevatel tasanditel noort tema järgmistest oskustest, toimetulekust, valikutest:

1. ISIKU TASAND:

- Noore jaoks selgineb läbi TORE tegevuses osalemise kergemini tema jaoks meelepärase tegevusvaldkonna valik (mitmed noored lähevad julgemini teistesse huvitegevustesse või loovad kaasa Õpilasesinduses jne);
- TORE tegevus võib olla noore jaoks üks meelepärase tegevus, milles tal on võimalik kaasa lüüa ja mida kujundada;
- Läbi TORE-koolituses osalemise (põhi- või laienduskoolitus) parenevad noore sotsiaalsed- ja suhtlemisalasest toimetulekuoskused;
- Läbi TORE tegevuse saab võimalikuks noore eneseteostus või ka karjääri kujundamine;
- Noor saab enda jaoks kogemuse tugiõpilaste oma grupi sisest toetusest - nn meie tunne;
- Noor õpib hõlpsamini probleemidele lahendusi otsima ja leidma;
- TORE noor võib saada kogemuse endast kui koolikeskkonna mõjutajast (mõjutamine oma isiku kaudu).

- Noore jaoks toimub TORE koolituste läbimisel hoiakute ja väärtuste kujunemine või kinnitumine
- Jne.

1. KOGUKONNA TASAND (koolis)

- Tugiõpilased pööravad tähelepanu sellistele nähtustele: "silmad pärani kinni", usalduskriis, ükskõikne suhtumine, vastutuse puudumine, austuse puudumine, "lahendamatud" probleemid jne

Mida rohkem on koolis selliseid noori, seda suurem on positiivne mõju gruppidele, kus noor viibib: klassile, koolile, (võivad paraneda suhtes sõpruskonnas või peres).

1. PIIRKONDLIK TASAND (maakonnas või ka üle-Eesti):

- Noor saab kogemuse TORE- koolide omavahelisest koostööst;
- Noor võib saada koostöökogemusi teiste asutuste ja institutsioonidega (Lastekaitse, lastekodu, kohalik omavalitsus, maavalitsus jne);
- TORE noored saavad mitmeid kogemusi tugiõpilastegevuse tutvustamisel (näiteks teistes piirkonna koolides, infopäevadel, seminaridel, messidel);
- Koolidevahelise kontakti loomisest võib kujuneda väärtuslik kogemus sellest, kuidas kontakti järjepidevalt ning põhendunult hoida;
- Lisaks kohalikule tegevusele on TORE noorel võimalik osa võtta üle-riigilistest TORE täienduskoolitustest (suvekool), konverentsidest jne.
- Läbi piirkondlikud või üle-riigilise TOREtegevuse toimub noorel enda suhestamine ümbritsevaga (soodustab identiteedi kujunemist).

Nii, nagu teisedki noorsootöö tegevused, toetab noore osalemine koolis toimivas TORE ringi tegevuses (põhikoolituse iseseisvad tööd, laienduskoolituse läbimine jne) tema pädevuste kujunemist, näiteks ka Riiklikus Õppekavas esitatud järgmiste üldpädevuste kujunemist:

§7. Üldpädevus

(1) Riiklik õppekava taotleb õpilastel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) **õpipädevus** – suutlikkus tõhusaid õpistrateegiaid ning sobivat õpistiili kasutades juhtida oma õpitegevust: end õppimisele häälestada, motiveerida, otsida vajalikku teavet, omada ülevaadet oma teadmistest, suhestada oma teadmine teiste inimeste looduga ja luua uus teadmine, seirata ja hinnata oma mõtte- ja õpitegevust;
- 2) **tegevuspädevus** – suutlikkus näha probleeme ja neid lahendada, oma tegevusi kavandada, seada tegevuseesmärgid ja näha ette oodatavaid tulemusi, valida tegevusvahendeid, tegutseda, hinnata oma tegevuste tulemusi; koostööoskused;
- 3) **väärtuspädevus** – suutlikkus tajuda oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga, hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohalt;
- 4) **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, mõtestada oma tegevusi ja käitumist ühiskonnas, kujundada end isiksusena.

3. ÜHINGU JÄTKUSUUTLIKKUSE JA STABIILSE ARENGU TAGAMINE

MTÜ TORE on hästitoimiv, arenev ja elujõuline organisatsioon, mille tegevus on kvaliteetne, ühiskondlikult vajalik ja noortele kättesaadav.

On tagatud MTÜ TORE juhtimine ja igapäevase töö korraldamine ning jätkusuutlik ja stabiilne areng: MTÜ TORE toimib korrektna dokumentatsioon, asjaajamine ja **raamatupidamine**, toimib ajakohase informatsiooniga **koduleht**, on tagatud organisatsiooni juhtimiseks ja igapäevatöö korraldamiseks vajaminev **keskkond, töövahendid**.

On läbi viidud järgmised **juhtimistegevused**:

- **Juhatus** istungid (9 istungit aastas);
- **MTÜ NÜ TORE XII üldkoosolek**;
- **2012.a. tegevuskava täitmine**;
- **MTÜ NÜ TORE arengukava 2010-2015** jälgimine ja täitmine (ajakohastamine);
- Organisatsiooni **esindamine** erinevates noorsootöövaldkonna tegevustes (töörühmad, konverentsid, foorumid, messid jne);
- Ühingu tegevuste elluviimist toetavate **projektide** planeerimine (koostamine, esitamine, läbiviimine);

On läbi viidud järgmised **koolitustegevused**:

- On läbi viidud 9-päevane TORE põhikoolitus kahele grupile (kokku 9-le koolile ja 1-le noortekeskusele sh HEV-koolid);
- Kahepäevane TORE **sügiskool** juhendajatele;
- Kaks **grupisupervisiooni** (kahe- ja kolmepäevane);
- On uuendatud ja täiendatud TORE koolituse metoodilist materjali, on välja antud „TORE juhendaja käsiraamat“;

On läbi viidud järgmised mahukamad **sündmused** aastas:

- Ühepäevane TORE **konverents**;
- Kolmepäevane TORE **suvekool** „Annan endast parima!“
- Jooksvalt on terve aasta vältel osaletud koolirahu programmi tegevustes ja koordineeritud **koolirahu** propageerivaid tegevusi erinevates koolides.

On läbi viidud järgmised **arendustegevused**:

- Juhatus on alustanud TORE põhikoolituse formaadi muutmist ja elluviimist (seoses sellega ka koolitajate koolituse käivitamist).

MTÜ NÜ TORE on ellu viinud tegevusi lähtuvalt **põhikirjalistest eesmärkidest** (vt. peatükk 4.1) ja vastavalt **noorsootöö alustele, põhimõtetele ja noorsootöö korralduse põhimõtetele** (vt. peatükk 2).

4. ÜHINGU PÕHIKIRJALISTE EESMÄRKIDE SAAVUTAMINE

Käesolevas peatükis on välja toodud tugiõpilastegevuse põhikirjalised eesmärgid ja nende saavutamist toetavad ning elluviivad tegevused 2012. aastal.

4.1. Tugiõpilasliikumise põhimõtete tutvustamine ja teadvustamine Eesti avalikkusele (põhikirja punkt 2.1.1.)

Lisaks sellele, et on välja antud TORE-sümboolikaga, andmetega ja TORE-sõnumiga mängulisi õppevahendeid tutvustuseks (näiteks lauamäng „Teekond maailma TOREdamasse kooli“) või meeneteks toetajatele, koostööpartneritele ja ka liikmetele, toome välja mõned näited sündmustest, mille raames on toimunud tugiõpilastegevuse tutvustamine nii piirkondlikul, vabariiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Suuremad maakondlikud või üle-Eestilised esindustegevused:

- 5. juunil toimus Pärnus Port Arturi esisel platsil vabaõhusündmus „[Ettevõtlik viies kooliveerand](#)“, kuhu kogunesid noored Pärnu linnast ja maakonna koolidest, noorteühingutest ja –organisatsioonides, et üheskoos ettevõtlikult suvevaheaega alustada – toimusid erinevad töötoad ja marathon-kontsert. Kohal olid ka TORE esindajad.
- 15. augustil tutvustasid TORE juhatuse liige Endla Lõkova ja tegevjuht Marju Jaanimäe TORE tugiõpilastegevust töötoas „Suhtlemine – huvi, mida juhtida?“, milles osales 32 huvijuhti üle Eesti. Töötuba toimus kolmepäevase üle-Eestilise huvijuhtide suveakadeemia „Üks pole ühtegi!“ raames.
- 21. novembril 2012. aastal toimus Kuressaare Kultuurikeskuses [Saaremaa noorte 10. infomess nimega "Tuleviku kompass 2012"](#). Esmakordselt oli „Tuleviku kompassil“ esindatud ka noorteühing TORE (4 vabatahtlikku tugiõpilast ja 2 juhendajat).
- 29. novembril – 1. detsembril toimus üle-eestiline noorte infomess [Teeviit, kus TOREt esindas 8 vabatahtlikku tugiõpilast](#). TORE boks sai informatsiooni tugiõpilastegevuse põhimõtete, käivitamise ja ühingu tegevuse kohta laiemalt. Lisaks sai TORE väärtustest lähtuvalt boks vahetada häid soove, jagada muret ja rõõmu, mängida, joonistada, vestelda olulistel teemadel: sõprus, armastus, iseendaks olemine. Messil käisid ringi TOREandid, kes kallistasid messilisi ning kutsusid TORE boksi vaatama. Kõik boksi külastajad said enda külastuse kohta märgi maha jätta - LAIKIDES TORE BOKSI.

TORE tegevuse kajastamine meedias:

- Märtsis kajastas Valga Gümnaasiumi TOREkas Karina Tiivel Türil toimunud TORE konverentsi Valgamaa Noortelehes TANKLA looga „Midagi enam, kui noorteorganisatsioon. Loe artiklit: [märtsikuu TANKLA leheküljelt 3](#).“
- Augustis avaldas kakskeelne noorsootöö ajakiri [NIVOO TORE kohta mahukaima loo läbi aegade](#). Noorsootöö ajakiri NIVOO hakkas ilmuma 2011. aasta lõpus, mil esimene number keskendus teemale "Noorsootöö innustab". Ajakirja [teine number](#) kirjutas "Noorsootööst koolis" ja siin pühendas NIVOO lausa 10-lehekülge TOREle. Mahukas lugu algab unistusrännakuga maailma kõige TOREdamasse kooli ja avab siis juba noorteühingu TORE tõelisuse läbi mitme prisma:
- **TORE VÄLIMÄÄRAJA:** mis on TORE? Kes on TOREkad? Millised on TORE juhendajad? Kuidas TOREkad mõtleavad ja tegutsevad? Kuidas saada TOREkaks? Miks olla TOREkas?
- **MIDA ARVAVAD TOREST** praegused TOREkad erinevatest Eesti koolidest, endised TOREkad, kes on kooli lõpetanud ja TORE juhendajad, kellest tänaseks on saanud TORE juhatuse liikmed?
- **KOMMENTAARID OTSE TORE KOOLIST:** Narva Vanalinna Riigikoolist.
- Lustlik fantaasialugu sellest, **KUIDAS TORE SAI ENDALE MASKOTI?**
- Kõik eelnev on **NIVOOs LOETAV KA VENE KEELES!**
- Lauamäng „**TEEKOND MAAILMA KÕIGE TOREDAMASSE KOOLI**“
- Õpetus koos piltidega: **KUIDAS VALMISTADA VÄIKEST TOREVANTI?**
- 12. oktoobril ilmunus Rapla valla ajalehe „Rapla Teataja“ KOOLI rubriigis (lk 6) lugu pealkirjaga „Tugiõpilased toimetamas“, mis rääkis Rapla Vesiroosi Gümnaasiumi TOREkatest. Väikes nupukeses on mainitud ka vabariiklikku TORE suvekooli.
- Septembri lõpus ilmunud Eesti noorsootöö häälekanal ja [AKEN avaldas esilehel loo \(mis jätkus lk 3\) alaealiste komisjonide koostööst noorteühingutega](#), reporter Rivo Veskile vastas TORE tegevjuht Marju Jaanimäe.

Olulisemad rahvusvahelised esindustegevused:

- 28.-29. augustil toimus Eesti koolirahu programmi võrgustiku partnerite ühine visiit Soome. Eesti esindusgrupp osales visiidi raames Lahtis toimunud koolirahutseremoonial, külastas Lahti koole ja kohtus koolide ning linnavalitsusse esindajatega.

Eesti tugiõpilastegevust esindas: MÜ NÜ TORE juhatuse esimees **Ülo Vihma**.

- 1. novembril algas Soome tugiõpilastegevuse [40.-aastapäeva tähistamise seminarisari](#). Ava-seminari raames toimus pidulik vastuvõtt.

Eesti tugiõpilastegevust esindasid avaseminaril: juhatuses Ülo Vihma, tegevjuht Marju Jaanimäe ja Eesti tugiõpilastegevuse idee üks käivitajatest ja koolitajate koolitajatest Ellu Eik.

- Juunis valmis nelja riigi ühistööna rahvusvaheline [uudiskiri tugiõpilastegevuse kohta](#).

2011. aasta detsembris käisid TORE juhatuses liikmed Ülo Vihma ja Kristel Päll Helisinkis rahvusvahelisel seminaril, kus osalejad erinevatest Euroopa riikidest: Eestist, Soomest, Inglismaalt ja Ungarist keskendusid tugiõpilastegevuse parimate praktikatega tutvumisele ja kaalusid edasisei tegutsemisvõimalusi nii igal maal eraldi kui ka ühiselt ja rahvusvaheliselt. Seminari üks ideedest oli koostada rahvusvaheline uudiskiri, milles tutvustatakse iga maa tugiõpilastegevuse süsteemi. Loe tugiõpilastegevuse uudiskirja.

Lisaks toetab antud põhikirjalise eesmärgi – tugiõpilastegevuse tutvustamine laiemale avalikkusele – saavutamist [TORE kodulehe toimimine](#), osalemine KOOLIRAHU programmis, põhikoolitused ja teised traditsioonilised TORE tegevused (sügiskool, suvekool, konverents jne).

4.2. Tugiõpilaste liikumise arendamine ja toetamine kõigis Eesti koolides (põhikirja punkt 2.1.2.)

Mahukaim tugiõpilastegevuse arendustegevus 2012. aastal on kahtlemata **TORE põhikoolituse formaadi muutmise protsess**.

Protsessi juhid: juhatuses liikmed Ülo Vihma, Epp Priimägi, Kristel Päll ja tegevjuht Marju Jaanimäe.

Kaasatud osapooled: TORE koolitajad, TORE juhendajad ja TORE põhikoolitustel osalenud noored.

TORE põhikoolituse formaadi uuendamise tegevusgraafik:

Jaauanuar – juuli 2012

Tegevus: Põhikoolituste tagasiside analüüsimine (juhatus, koolitajad)

Tulemus: TORE põhikoolituse uue formaadi väljatöötamise aluseks said seniste koolituste tagasiside analüüsi tulemusena esile kerkinud **kolm** tähelepanekut/ootust/vajadust:

1. juhendajad soovivad olla teadlikumad TORE koolitusest. Vähesed informeerituse tõttu on vahel nõ „kooli poolt saadetud“ juhendajaks inimesed, kellel puudub tegelik motivatsioon jätkata TORE juhendajana. Uues formaadis on EELKOHTUMINE.
2. pärast koolituse lõppu on juhendajatel erinevatel põhjustel olnud raske kohe ise laienduskoolitust tegema hakata, seetõttu on koolisisesed laienduskoolituse läbiviimine nüüd TORE põhikoolituse üks osa ehk PRAKTIKA. See tagab esimese laienduskoolituse käivitamise kohe jooksval õppeaastal. Nii saame ka TORE poolt tagada kohe alguses suurema toe algavale juhendajale: praktika ajal toimub ka RINGIKESKNE SUPERVISIOON.
3. põhikoolituse läbinud koolide juhendajad ja noored on tundnud puudust kogemuste vahetamise ja edasise koostöö tegemise võimalustest. Koolide vahelise iseseisva koostöö ja jätkusuutlikkuse soodustamiseks on põhikoolituse formaadi uueks osaks koolitust lõpetav KOGEMUSKOHTUMINE, mis on ühtlasi edasise iseseisva koostöömudeli aluseks.

August – september 2012

Tegevus: TORE põhikoolituse formaadi muutmine

Tulemus: Selginesid omavahel tihedalt põimitud protsessid: koolitajate koolituse formaadi ettevalmistamine (mis sisaldab põhikoolituse läbiviimise praktikad uue formaadi järgi), TORE juhendaja käsiraamatu uuendamine, TORE põhikoolituse formaadi muutmine.

Oktoober – november

Tegevus: Täiendava lisarahastuse jaoks taotluse koostamine Hasartmängumaksu Nõukogu aastaprojektide vooru.

Tulemus: Valmis suurprojekt „**TOREdam Eesti**“, mille meeskond panustab oma tegevusega põhi- (ja kesk)hariduse valdkonnas tugiõpilaste liikumise toetamise ja koolis tehtava noorsootöö mitmekesistamiseks. Projekti üldine eesmärk: Täiendatud TORE põhikoolituse formaadi rakendamise kaudu tagada aktiivne ja jätkusuutlik TORE tugiõpilastegevus koolides.

Projekti eesmärgi elluviimiseks on kolm suuremat tegevusblokki:

- **TORE koolitajate väljaõpe**
- **Uue formaadiga TORE põhikoolituste läbiviimine** (peaks tagama tõhusama ja elujõulisema tugiõpilastegevuse koolides).
- **Teavitustöö**

Projekti periood: 1. märts 2013.a. – 28. veebruar 2014.a.

Lisaks on tugiõpilastegevuse arendamise ja toetamise eesmärgil toimunud erinevad koostööpäevad, -kohtumised, -koolitused nii piirkondlikult kui ka vabariiklikult. Siin paar näidet:

- 1. märtsil toimus KOOSTÖÖPÄEV, mille raames said Tartu Descartes'i Lütseumis kokku nelja kooli TOREkad: Puhja Gümnaasiumist, Luunja Keskkoolest, Tartu Tamme Gümnaasiumist ja Tartu Descartes'i Lütseumist.
- 27. aprillil toimus Võrumaal Antsla Gümnaasiumis TORE koostööseminar, kuhu olid kutsutud TOREkaid ka teistest Valgamaalt Tsirguliina Keskkoolest. Osalejate arv: 15 noort 6.-11. klassidest. Teemad: rollid, suhtlemisoskused ja –julgus, tunded, eneseväljendus.
- TORE suvekoolis on juba kolma aastat järjest välja hõigatud mõni põnev ja loominguline üle-Eestiline üleskutse TOREkatele: lugude kirjutamine (2010), millest valmis vahva seinakalender, TORE reklaamide valmistamine (2011), mis on tänaseni saadaval TORE kodulehe esiküljel. 2012. aasta suvel hõigati välja MÄNGUDE LEIUTAMINE, mille tulemustest tehakse kokkuvõtte [8. veebruaril 2013.aastal Tallinna Sikupilli Keskkoolest toimuval TORE konverentsil](#).

4.3. Tugiõpilaste, nende juhendajate ja koolitajate koolituste korraldamine. (põhikirja punkt 2.1.3.)

ÜHINGU PÕHIKOOITUSTEGEVUS:

Ühingu missiooni – tugiõpilaste arvu suurendamine koolides (ühiskonnas) – elluviimiseks ehk **tugiõpilaste koolitamiseks** toimusid 2012. aastal kaks TORE põhikoolitust ja mitmes koolis viidi läbi laienduskoolitusi.

Ühing väljastas:

- **38 põhikoolituse tunnistust** tugiõpilastele ja juhendajatele järgmistes koolides: Adavere Põhikool, Imavere Põhikool, Lustivere Põhikool, Kiigemetsa Kool, Kosejõe Kool, Tartu Descartes' Lütseum, Tartu Kroonuaia Kool, Urvaste Kool, Valga Jaanikese Kool ja Imavere Noortekeskus.
- **94 laienduskoolituse tunnistust** tugiõpilastele ja juhendajatele järgmistes koolides: Kaarma Põhikool, Leisi Keskkool, Narva Vanalinna Riigikool, Palade Põhikool, Rõpina Ühisgümnaasium, Tallinna Mustamäe Gümnaasium, Tallinna Sikupilli Keskkool, Valga Põhikool, Valga Vene Gümnaasium.

TÄIENDKOOLITUSI:

Traditsiooniliselt toimus õppeaasta alguses TORE juhendajatele täiendkoolitusena kahepäevane **TORE sügiskool** ja aasta jooksul kaks korda **supervisioon**.

Erinevaid tugiõpilaste ja juhendajate koolitusi sisaldas ka suvine aastasündmus – kolmepäevane **TORE suvekool „Annan endast parima“**.

Veel juhendajate ja tugiõpilaste koolitusi:

- **13. jaanuaril toimus Leisi Keskkoolis Saaremaa TORE-ringide motivatsioonikoolitus**, mida toetas Hasartmängumaksu Nõukogu. Kohale oli tulnud üle 30 TORE noore ja nende juhendajad Saaremaa kuuest koolist. Koolituse peamine mõte oli teha koostööplaane Saaremaa TOREkoolide vahel.
- **17.-18. veebruaril toimus Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi TORE-noorte TALVELAAGER.**

Koht: Harmi põhikool.

Osalejate arv: 13 õpilast.

Koolitusteemad: konflikt ja selle lahendamine.

- **27. aprillil toimus Saaremaa koolide TORE ringide motivatsioonikoolituse III ja viimane etapp. Vaata [I kohtumist](#) ja ka [II kohtumist](#).**

Koht: Kuressaare Vanalinna Kool

Osalejate arv: 25 noort ja 4 juhendajat (Kuressaare Vanalinna Koolist, Leisi Keskkoolist, Kaarma Põhikoolist, Saaremaa Ühisgümnaasiumist ja Kuressaare Gümnaasiumist.

Koolituse teemad: sõprus ja iga Saaremaa TORE kooli TORE tegevustega tutvumine.

- **25.-26. mail toimus Albu vallas Järvamaal üleelamiskursus-looduskoolitus Tartu Descartes'i Lütseumi (TDL) 6.-8. kl poistele, kelle seas olid ka TOREkad. Taoline, ainult poistele mõeldud kursus-koolitus, toimus TDLi noorte jaoks tänava esmakordselt. Kokku osales kursusel 14 poissi. Kursuse korraldasid Tartu Descartes'i Lütseumi TORE juhendajad ning koolituse viis läbi Eesti Kaitseliidu meeskond, sponsoritena toetasid koolitust Edelaraudtee, Olerex ning üks lapsevanem. TORE juhendajate idee ja eesmärk oli toetada õpilaste omavahelise suhtlemise ja käitumise ning õpetajatega suhtlemise paranemist.**

4.4. Temaatiliste ürituste ja aktsioonide korraldamine tugiõpilasliikumise toetamiseks ja propageerimiseks Eesti Vabariigis (põhikirja punkt 2.1.4.)

KONVERENTS „TORE 16“:

Alatest 2006. aastast oleme liitunud MTÜ NÜ TORE üldkoosolekule ka TORE konverentsi osa koos TOREt ja tugiõpilastegevust puudtavate ettekannete või töötubadega.

MTÜ Noorteühingu TORE [XII üldkoosolek](#) peeti 3. veebruaril 2012.a. Türil. Päeva teine pool jätkus [TORE KONVERENTSIGA](#), mis ühtlasi tähistas Eesti tugiõpilastegevuse 16.-aastapäeva (vt. lk). Osales 175 noort ja 25 täiskasvanut. Toimusid [TÖÖTOAD](#), kus enamus läbiviijateks olid TORE vilistlased või ärksamad TOREkad ise. Vastavalt töötubadele kujunesid ettekanded: "Linetants", "Kuidas saavutada eesmäärke?", "Ole ISE ja laste teistel olla", "Lood Sinu ümber ja Sinu sees", "Vabatahtlikkusest - lõbusalt!", "MINA ja kuidas sellega hakkama saada?!", "MINA - saatusesepp ja õnnevalaja" ja juhendajatele "TORE raamat - see on minu teha".

Konverentsi viimases osas vaatasime TOREkate enda tehtud [TORE reklaame](#) (mille valmistamise üleskutse toimus TORE suvekoolis 2011.a.) ning valisime üheskoos „Lemmikreklaami“, milleks osutus [Tallinna Sikupilli Keskkooli noorte tehtud TORE reklaam](#) ja eripreemiaks oli „TORE juhataste lemmik“, milleks sai [Narva Vanalinna Riigikooli TORE-reklaam](#).

Konverents lõppes silmapaistvamate tugiõpilaste ja juhendajate tunnustamisega.

TUGIÕPILASTEGEVUST PROPAGEERIVAD AKTSIOONID KOOLIDES:

- **21. jaanuaril oli ülemaailmne KALLISTAMISE PÄEV.** Kunda Ühisgümnaasiumi TOREkad jagasid 23. jaanuaril selle puhul [KALLIKAARTE](#). Osa said: õpilased, kooli personal ning ka Kunda Linnavalitsus.

TORE sünnipäeva tähistamine Eesti koolides:

- **Uhtna Põhikooli koolipere tähistas 24. jaanuaril TORE organisatsiooni sünnipäeva kaartide valmistamisega, laulmisega, mängimisega ja külas käis Torevart.**

- **Narva Vanalinna Riigikooli TOREkad** valmistasid algklassi lastele seina **T O R E**, kuhu soovijad said just nende algustähtedega tähtsaid märksõnu panna ja TOREkad ise keskendusid sünnipäeval TORE reklaamfilmi tegemisele.
- **Tartu Descartes'i Lütseumi TOREkad** tähistasid TORE sünnipäeva TOREvandi külastusega kõikidesse algklassidesse, et lastega mängida ja neile kommi jagada. TOREvant käis ka kooli juhtkonnaliikmeid ning teisi kooli töötajaid kallistamas.
- **13. veebruaril panid Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi torekad oma koolis püsti TORE-APTEEGI** Apteegi pidajate eesmärgiks oli kõiki turgutada sõbrapäevaks ikka parimasse vormi: jagati rohtu nii kurbuse, pettumuse kui solvumise vastu, samuti paha tuju ja pahura meele vastu. Kergemad juhud leevendati kommide ja pähklitega. Tasuta sai kaasa häid soove ja torevandikallisid. Lisaks apteegi pidamisele jõudsid kaks torevanti ja turva-torekad koos pikapäevarühma lastega KELGUMÄELE. Järgmisel päeval – sõbrapäeval avati TOREVANDIKALLI – ekspress.
- **14. vaabruaril korraldasid Kunda Ühisgümnaasiumi TOREkad OMA KOOLI KALLI REKORDI!** Kunda TOREkad olid välja uurinud, et olemasolev rekord Eestis on 82 inimest (aastal 2009) ning neil õnnestus see teadaolev rekord kolmekordselt ületada: **kokku osales grupikallistamises 291 Kunda Ühisgümnaasiumi õpilast ja õpetajat!**
- **23. veebruaril lugesid Tallinna Lasnamäe Üldgümnaasiumi TOREkad Eesti vabariigi aastapäeva tähistamise pidustuste raames algklassidele raamatut „Presidendilood“.**
- **17. detsembril korraldasid Narva Vanalinna Riigikooli TOREkad oma koolis PIPARKOOGI-ESMASPÄEVA.** TOREvant käis vahetundidel ringi ning põikas ka tundide ajal klassidesse, et jagada kõikidele PIPARKOOKE ning loomulikult ka kallistusi.

Marju Jaanimäe
MTÜ NÜ TORE tegevjuht

06.veebruaril 2013

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	25 103	21 515	
Nõuded ja ettemaksed	40	1 015	2
Kokku käibevara	25 143	22 530	
Kokku varad	25 143	22 530	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksed	1 118	1 659	3;4
Kokku lühiajalised kohustused	1 118	1 659	
Kokku kohustused	1 118	1 659	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	20 871	20 156	
Aruandeaasta tulem	3 154	715	
Kokku netovara	24 025	20 871	
Kokku kohustused ja netovara	25 143	22 530	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	322	308	
Annetused ja toetused	48 362	38 719	5
Tulu ettevõtlusest	5 895	13 130	
Kokku tulud	54 579	52 157	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-30 705	-19 567	
Mitmesugused tegevuskulud	-2 877	-12 723	
Tööjõukulud	-17 843	-19 152	6
Kokku kulud	-51 425	-51 442	
Põhitegevuse tulem	3 154	715	
Aruandeaasta tulem	3 154	715	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2012	2011	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Liikmetelt laekunud tasud	322	308	
Laekunud annetused ja toetused	48 362	38 719	5
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	6 870	12 115	
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-34 153	-33 121	
Väljamaksed töötajatele	-17 843	-18 896	6
Laekunud intressid	30	30	
Kokku rahavood põhitegevusest	3 588	-845	
Rahavood investeerimistegevusest			
Antud laenud	0	-2 100	
Antud laenude tagasimaksed	0	2 100	
Laekunud intressid	0	27	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	0	27	
Kokku rahavood	3 588	-818	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	21 515	22 333	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	3 588	-818	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	25 103	21 515	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2010	20 156	20 156
Korrigeeritud saldo 31.12.2010	20 156	20 156
Aruandeaasta tulem	715	715
31.12.2011	20 871	20 871
Korrigeeritud saldo 31.12.2011	20 871	20 871
Aruandeaasta tulem	3 154	3 154
31.12.2012	24 025	24 025

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

NÜ TORE MTÜ raamatupidamise aastaaruanne 2012. aasta kohta on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga. Eesti hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestus- ja aruandluse põhimõtetele, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid. Aastaaruande koostamisel on kasutatud jätkuvalt varem kasutatud arvestuspõhimõtteid. Aruandes esitatud aruandeaasta andmed on olulises osas võrreldavad 2011. majandusaasta andmetega. Aastaaruanne on koostatud eurodes.

Nõuded ja ettemaksed

Ostjatelt laekumata nõudesummad hinnatakse individuaalselt lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Annetused ja toetused

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel kasutatakse brutomeetodit. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel järgitakse tulude ja kulude vastavuse printsiipi.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses. Tulu kaupade ja teenuste müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on ostjale üle läinud ning tulu tehingust ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt määrata.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud otsesel meetodil. Põhitegevusest tulenevad rahavood on kajastatud otsemeetodil ning aruandeperioodi brutolaekumiste ja –väljamaksetena. Rahana on rahavoogude aruandes kajastatud arvelduskonto jääki.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutanud asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamise päeva vahelisel perioodil, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2011	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Nõuded ostjate vastu	1 015	1 015		
Ostjatelt laekumata arved	1 015	1 015		
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 015	1 015		
	31.12.2012	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Nõuded ostjate vastu	40	40		
Ostjatelt laekumata arved	40	40		
Kokku nõuded ja ettemaksed	40	40		

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2012	31.12.2011
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	178	306
Sotsiaalmaks	295	502
Kohustuslik kogumispension	18	24
Töötuskindlustusmaksed	38	64
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	529	896

Lisa 4 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2011	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Võlad tarnijatele	289	289		
Võlad töövõtjatele	256	256		
Maksuvõlad	896	896		
Muud võlad	218	218		
Kokku võlad ja ettemaksed	1 659	1 659		

	31.12.2012	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta
Võlad tarnijatele	459	459		
Maksuvõlad	529	529		
Muud võlad	130	130		
Kokku võlad ja ettemaksed	1 118	1 118		

Lisa 5 Annetused ja toetused (eurodes)

	2012	2011
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	48 362	38 719
Kokku annetused ja toetused	48 362	38 719
Haridus- ja Teadusministeerium	48 362	38 719

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2012	2011
Rahaline annetus	48 362	38 719
Kokku annetused ja toetused	48 362	38 719

Lisa 6 Tööjõukulud

(eurodes)

	2012	2011
Palgakulu	13 276	14 250
Sotsiaalmaksud	4 567	4 902
Kokku tööjõukulud	17 843	19 152
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1	1

Lisa 7 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2012	31.12.2011
Füüsilisest isikust liikmete arv	601	618
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2012	2011
Arvestatud tasu	17 042	17 648

Aruande digitaalallkirjad

Noorteühing Tugiõpilaste Oma Ring Eestis (registrikood: 80131288) 01.01.2012 - 31.12.2012 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ELE SÕÖL	Juhatuse liige	21.02.2013
ÜLO VIHMA	Juhatuse liige	21.02.2013
EPP PRIIMÄGI	Juhatuse liige	21.02.2013
ENDLA LÕKOVA	Juhatuse liige	23.02.2013
KRISTEL PÄLL	Juhatuse liige	11.03.2013

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Noorte- ja lasteühendused ning noorte ja laste heaolu edendavad ühendused	94993	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 53442482
E-posti aadress	tore@tore.ee
Veebilehe aadress	www.tore.ee